

Κ, κ, κάππα, τό, άκλιτο, το δέκατο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμητικό, κ' = 20, αλλά κ = 20.000. Το κ είναι το ψιλό ουρανικό άφωνο, αντίστοιχο του μέσου γκαι του δασέος χ.

Μεταβολές του κ στις διαλέκτους· **1.** στην Ιων. το κ αντικαθιστά το χ, όπως *κιθών, δέκομαι, κύθρη αντί χιτών, δέχομαι, χύτρα*· αντικαθιστά το π, όπως *κουκοτε κως* κ.λπ., αντί *που ποτε πως*, κ.λπ.· ομοίως και *ϊσκε = έσπεν, ίππος*, Λατ. *equus*. **2.** στη Δωρ. το κ εναλλάσσεται με το τ, όπως *όκα άλλοκα τήνος* αντί *ότε άλλοτε κείνος*.

κᾶ, Δωρ. αντί Ιων. *κε*, Αττ. *άν*, σε Αριστοφ. κ.λπ.

κάββᾶλε, Επικ. αντί *κατέβαλε*, γ' ενικ. αορ. β' του *καταβάλλω*.

καββάς, Επικ. αντί *καταβάς*, μτχ. αορ. β' του *καταβαίνω*.

Κάβειροι, οί, οι Κάβειροι, θεότητες που λατρεύονταν σε Λήμνο και Σαμοθράκη και θεωρούνταν γιοι του Ηφαίστου, από την ικανότητά τους στην κατεργασία μετάλλων, σε Ηρόδ.

κάγ, Επικ. αντί *κατά* πριν από το γ, *κάγ γόνυ* αντί *κατά γόνυ*, σε Ομήρ. Ιλ.

κάγκᾶνος, -ον (καίω), ο κατάλληλος προς καύση, κατάξερως, σε Όμηρ., Θεόκρ.

καγχάζω, μεταγεν. τύπος αντί *καχάζω*, σε Βάβρ.

καγχᾶλάω, γελώ δυνατά, ηχηρά, μεγαλόφωνα, Λατ. *cachinnari*, σε Επικ. τύπους, γ' πληθ. *καγχαλώσι*, σε Ομήρ. Ιλ.· μτχ. *καγχαλόων, -όωσα*, σε Όμηρ. (όπως το *καγχάζω*, ηχομιμ. λέξη).

κάγχρως, μεταγεν. τύπος του *κάχρως*.

κάγῶ[ᾶ], κράση αντί *καί έγώ*.

κάδ, Επικ. αντί *κατά* πριν από το δ, *κάδ δώματα*, σε Ομήρ. Οδ.· *κάδ δύναμιν*, σε Ησίοδ.· *κάδ δ' έβαλε*, με τμήση αντί *κατέβαλε δέ*, σε Ομήρ. Οδ.

κάδάπανα, κράση αντί *καί άδάπανα*.

καδδρᾶθέτην, Επικ. αντί *κατεδραθέτην*, γ' δυϊκ. αορ. β' του *καταδαρθάνω*.

καδδῦσαι, Επικ. αντί *καταδῦσαι*, θηλ. μτχ. αορ. β' του *καταδύω*.

κάδίσκος, ό, υποκορ. του *κάδος*, κάλπη ή ψηφοδόχος· υπήρχαν δύο, στις οποίες οι δικαστές έριχναν τις καταδικαστικές ή τις αθωωτικές αντίστοιχα ψήφους τους, σε Αριστοφ.

Καδμείος, -α, -ον, Καδμείος, ο καταγόμενος από τον Κάδμο, σε Ησίοδ., Τραγ.· ποιητ. **Καδμείος**, σε Πίνδ., Σοφ.· Ιων. αντί **Καδμήϊος, -η, -ον**·

Καδμείοι, οί, οι Καδμείοι ή οι παλαιοί κάτοικοι των Θηβών, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης **Καδμειώνες**, σε Ομήρ. Ιλ.· *ή Καδμεία*, η ακρόπολη των Θηβών, σε Ξεν.· παροιμ., *Καδμεία νίκη*, η νίκη που επιφέρει τον χαμό των ίδιων των νικητών (από το μύθο των *Σπαρτών* ή από την ιστορία του Πολυνείκη και Ετεοκλή), σε Ηρόδ.

Καδμηίς, -ίδος, θηλ. του *Καδμείος*, σε Ομηρ. Ύμν., Ησίοδ.· επίσης σε Αττ., Θουκ.

καδμο-γενής, -ές (γίγνομαι), αυτός που γεννήθηκε από τον Κάδμο, σε Τραγ.

Κάδμος, ό, ο Κάδμος, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ.· γιος του βασιλιά της Φοινίκης Αγήνορα, αδερφός της Ευρώπης, ιδρυτής των Βοιωτικών Θηβών. Ο Κάδμος έφερε από τη Φοινίκη το παλαιό ελλ. αλφάβ. των δεκαέξι γραμμάτων, απ' όπου ονομάστηκαν και *Καδμηϊά* ή *Φοινικήϊα γράμματα* (σε Ηρόδ).· αυτά αργότερα αυξήθηκαν με την προσθήκη άλλων οκτώ γραμμάτων, των επονομαζόμενων Ιωνικών, η, ω, θ, φ, χ, ζ, ξ, ψ.

κάδος[ᾶ], ό (*χαδεΐν*)· **I.** δοχείο ή αγγείο για νερό ή κρασί, Λατ. *cadus*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μέτρο μέτρησης υγρών = *άμφορεύς*, σε Ανθ. **II.** κάλπη για την συγκέντρωση ψήφων, ψηφοδόχος όπως το *καδίσκος*, σε Αριστοφ.

κᾶδος, Δωρ. αντί *κῆδος*.

Κάειρα, ἡ, θηλ. από το *Κάρ*, **I**. γυναίκα από την Καρία, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. θηλ. επίθ. = *Καρική*, Καρική, σε Ηρόδ.

κᾶεις, μτχ. Παθ. αορ. β' του *καίω*· **καήμεναι**, Επικ. αντί *καῆναι*, απαρ.

καθά[ᾶ], επίρρ., αντί *καθ' ᾶ*, σύμφωνα με, ακριβώς όπως, σε Ξεν.· ομοίως και **καθάπερ**, Ιων. **κατάπερ**, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· επιτετ. **καθάπερ εἶ**, Ιων. *κατάπερ εἶ*, ωσάν, όπως ακριβώς, σε Ηρόδ., Πλάτ.· **καθάπερ ἄν**, σε Δημ.· **καθάπερ ἄν εἶ**, σε Πλάτ. κ.λπ.

καθ-ᾶγίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, Ιων. **κατ-**· **I**. αφοσιώνω, αφιερώνω, προσφέρω σε θεό, *τί τινι*, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· λέγεται για θυσία μέσω φωτιάς, σε Ηρόδ.· κάνω, δίνω προσφορές, προσφέρω θυσίες στις ψυχές των νεκρών, Λατ. parentare, σε Λουκ. **II**. γενικά, καίω, *καταγιζομένου τοῦ καρποῦ*, σε Ηρόδ.· καίω νεκρό σώμα, ἀκόμη και θάβω, σε Πλούτ.· ομοίως και, *ὄσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγισαν*, ὄσων τα κατασπαραγμένα σώματα ἔθαψαν τα σκυλιά, δηλ. τα κατέφαγαν, τα κατεσπάραξαν, σε Σοφ.

καθαγισμός, ὁ, επικήδειες τελετές, Λατ. parentalia, σε Λουκ.

καθ-αγνίζω, μέλ. Αττ. -*ιῶ*, **I**. καθαρίζω, εξαγνίζω, αγιάζω, σε Λουκ. — Παθ., *μήτηρ πυρὶ καθήγισται δέμας*, δηλ. κάηκε πάνω στην νεκρική πυρά, σε Ευρ. **II**. προσφέρω ως εξιλεωτική, εξαγνιστική θυσία, στον ἰδ.

καθαιμακτός, -όν, αιματοκυλισμένος, αυτός που έχει κηλίδες αίματος, καταματωμένος, αιματηρός, σε Ευρ.

καθ-αιμάσσω, μέλ. -*ζω*, καταματώνω, ραντίζω ή κηλιδώνω με αίμα, σε Αισχύλ., Ευρ.

καθ-αιμάττω, = το προηγ., σε Ευρ., Αριστοφ.

κάθ-αιμος, -ον (**αἷμα**), καταματωμένος, αιματηρός, σε Ευρ.

καθαίρεσις, -εως, ἡ (**καθαιρέω**), ανατροπή, κατεδάφιση, σε Θουκ., Ξεν.· καταστροφή, σε Κ.Δ.

καθαιρετός, -α, -ον, ρημ. επίθ. του *καθαιρέω*, αυτός που πρέπει να εξαλειφθεί, ακυρωθεί, καταριφθεί, σε Θουκ.

καθαιρέτης, -ου, ὁ, αυτός που καταλύει, καταρρίπτει, ανατρέπει, σε Θουκ.

καθαιρετός, -ή, -όν, αυτός που μπορεί να κατακτηθεί ή να επιτευχθεί, σε Θουκ.

καθ-αιρέω, Ιων. **κατ-**· μέλ. -*ήσω*, μέλ. β' *καθειῶ*, αόρ. β' *καθειλον*, απαρ. *καθειλεῖν* — Παθ., αόρ. α' *καθηρέθην*, παρακ. -*ήρημαι*· **I. 1**. κατεβάζω, *καθειλομεν ἰστία*, χαμηλώσαμε τα πανιά, σε Ομήρ. Οδ.· κ. *ἄχθος*, κατεβάζω, διώχνω βάρος, φορτίο, δηλ. από τους ὠμους κάποιου, σε Αριστοφ. — Μέσ., *καταιρεῖσθαι τὰ τόξα*, ἀχρηστεύω το τόξο κάποιου, σε Ηρόδ. **2**. κατεβάζω ή κλείνω τα μάτια νεκρού, σε Όμηρ. **3**. λέγεται για μάγους, κατεβάζω απ' τον ουρανό, Λατ. caelo deducere, *σελήνην*, σε Αριστοφ., Πλάτ. **4**. *κατά με πέδον γᾶς ἔλοι* (σε τμήση), μακάρι να ανοίξει η γη και να με καταπιεί, σε Ευρ. **II. 1**. καταλύω με τη βία, καταστρέφω, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ.· απλώς, σκοτώνω, σφαγιάζω, σε Ευρ. **2**. με ηπιότερη σημασία, ελαττώνω, μειώνω, σε Ηρόδ., Δημ. κ.λπ.· καταλύω, εκθρονίζω, σε Ηρόδ.· κ. *τὸ ληστικόν*, εξαλείφω, εξαφανίζω ολοκληρωτικά, σε Θουκ. **3**. κατεδαφίζω, καταστρέφω, γκρεμίζω, *τὰς πόλεις*, στον ἰδ.· *τῶν τειχῶν*, μέρος των τειχών, σε Ξεν. **4**. ακυρώνω, καταργώ, ανατρέπω, ανακαλώ, *τὸ ψήφισμα*, σε Θουκ. **5**. ως Αττ. δικανικός ὀρος, καταδικάζω, σε Σοφ. **6**. εξαθλιώνω, αποδυναμώνω, καταβάλλω, αδυνατίζω το σώμα, σε Πλούτ. **III**. υπερισχύω, καταλαμβάνω, κυριεύω, *καὶ δέ μιν ὕπνος ἤρει* (σε τμήση), σε Ομήρ. Οδ.· *καθ. τινὰ ἐν ἀφροσύνη*, συλλαμβάνω κάποιον επ' αυτοφώρω πάνω στην εκτέλεση μιας τρέλας, ενός

παραλογισμού, σε Σοφ.· με γεν. του μέρους, κ. τῶν ὄτων, πάνω από τα αυτιά, σε Θεόκρ. **IV.** λαμβάνω ως αμοιβή ή βραβείο, ως έπαθλο, καθαιρείν ἀγῶνα ή ἀγώνισμα, σε Πλούτ.· μεταφ., κατορθώνω, πετυχαίνω, σε Πίνδ.· ομοίως και σε Μέσ., φόνω καθαιρείσθ', οὐ λόγῳ τὰ πράγματα, σε Ευρ.· σε Παθ., σε Ηρόδ.

V. σπανιότερα όπως το απλό αἰρέω, παίρνω και μεταφέρω, αρπάζω, στον ίδ. **κᾱθαίρω**, μέλ. κᾱθάρῶ, αόρ. α' ἐκάθηρα — Μέσ., μέλ. καθαροῦμαι, αόρ. α' ἐκαθηράμην — Παθ., αόρ. α' ἐκαθάρθην, παρακ. κεκάθαρμαι· (καθαρός)· **I. 1.** λέγεται για εξαγνισμένο άνθρωπο ή πράγμα, εξαγνίζω ή καθαρίζω, θεραπεύω μολυσματική νόσο, καθαίρω, εξαγνίζω, καθήραντες χρῶαῦδατι, σε Ομήρ. Οδ.· καθαρίζω, απαλλάσσω την χώρα από τέρατα και ληστές, σε Σοφ. **2.** με θρησκευτική σημασία, απολυμαίνω, εξαγνίζω, (δέπας) ἐκάθηρε θεείῳ, το εξάγνισε καπνίζοντάς το με θειάφι, εκθέτοντάς το σε καπνούς, δηλ. αναθυμιάσεις θείου, σε Ομήρ. Ιλ.· καθ. τινὰ φόνου, τον εξαγνίζω από το φόνο, από την τέλεση ανθρωποκτονίας, σε Ηρόδ.· Δῆλον κ., στον ίδ. — Μέσ., καθαίρομαι, εξαγνίζομαι, στον ίδ.· οἱ φιλοσοφία καθηράμενοι, σε Πλάτ.· ομοίως και σε Παθ., κεκαθαρμένος, στον ίδ. **3.** κλαδεύω δέντρο, δηλ. το καθαρίζω από τα πλεονάζοντα, περιττά, άχρηστα κλαδιά, σε Κ.Δ. **4.** μεταφ., = μαστιγῶ, λαϊκιστί «τρίβω, ξυστρίζω, αποπλένω», σε Θεόκρ. **II.** λέγεται γι' αυτό που αφαιρείται μέσω του εξαγνισμού, αποβάλλω, αποπλένω, ξεπλένω ή απομακρύνω, αποδιώχνω, λύματα, σε Ομήρ. Ιλ.· ρύπα, σε Ομήρ. Οδ.· φόνον, σε Αισχύλ. **III.** με διπλή αιτ., αἷμα κάθηρον Σαρπηδόνα, καθάρισαν τον Σαρπηδόνα από το αίμα, τον ξέπλυναν απ' αυτό, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ., φόνον καθαρθείς, σε Ηρόδ.

καθ-άλλομαι, μέλ. -ἄλοῦμαι, αόρ. α' -ηλάμην· αποθ.· πηδῶ κάτω, σε Ξεν.· μεταφ., λέγεται για την καταγιίδα, θύελλα, ενσκήπτω, πέφτω με ορμή, σε Ομήρ. Ιλ.

καθ-άπαν, επίρρ., καθόλου, εν γένει· ως ξεχωριστές λέξεις, καθ' ἅπαν.

καθ-άπαξ, επίρρ., άπαξ, δια παντός, μια και καλή, σε Ομήρ. Οδ., Δημ.· έπειτα όπως το ἀπλῶς, μια και καλή, για τα καλά, σε Δημ.

καθάπερ, καθαπερεί, καθαπερανεί, βλ. **καθά**.

καθαπτός, -ή, -όν, συνδεδεμένος με, εφοδιασμένος με κάτι, με δοτ., σε Αριστοφ.

καθ-άπτω, Ιων. **κατ-**, μέλ. -ψω· **I. 1.** δένω, προσαρτώ, προσαρμῶζω ή τοποθετώ επάνω σε, τί τινι, σε Σοφ.· ομοίως και, κ. τι ἀμφί τινι, σε Ευρ.· ἐπί τι, σε Ξεν. — Παθ., βρόχῳ καθημμένος (μτχ. παρακ.), σφιγμένος με το σχοινί της αγχόνης, της κρεμάλας, δηλ. κρεμασμένος, σε Σοφ. **2.** ντύνω, περιβάλλω, καλύπτω με ενδύματα· σε Μέσ., σκευῆ σῶμ' ἐμόν καθάψομαι, σε Ευρ. **3.** αμτβ. με Μέσ. σημασία, κρατώ, λαμβάνω, έχω στην κατοχή μου, τινός, σε Κ.Δ. **II.**

1. Μέσ., καθάπτεσθαί τινα έπέεσι, με θετική ή αρνητική σημασία, όπως, σὺ τόν γ' έπέεσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι ή μειλιχίοις, να τον πιάσεις, να τον πλευρίσεις ή να του απευθυνθείς με καλά, μαλακά λόγια, σε Ομηρ.· ή ἀντιβίοις έπέεσσι καθαπτόμενος, προσβάλλοντας ή πραγματοποιώντας λεκτική επίθεση, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, χωρίς επιθ. προσδιορισμούς, ονειδίζω, παρενοχλώ ή προσβάλλω, επιτίθεμαι, γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν, στον ίδ. **2.** με γεν., προσβάλλω, επιτίθεμαι, ονειδίζω, σε Ηρόδ., Αττ.· επίσης όπως το Λατ.

antestari, θεῶν καταπτόμενος, επικαλούμενος αυτούς, σε Ηρόδ.· **3.** πιάνω, κρατώ, καταλαμβάνω, επιβάλλω, τυραννίδος, σε Σόλ.· βρέφους, σε Θεόκρ.

κᾱθάρειος και καθάριος, -ον (καθαρός), λέγεται για πρόσωπα, αυτός που αγαπά την καθαριότητα, καθαρός, τακτικός, κομψός, τακτικός,

νοικοκυρεμένος, Λατ. mundus, σε Αριστ.· επίρρ. -είως ή -ίως, σε Ξεν. κ.λπ.

κᾶθᾰρευτέον, αυτό που πρέπει να διατηρείται καθαρό ή αγνό, σε Λουκ.

κᾶθᾰρεύω, μέλ. -σω (καθαρός), είμαι καθαρός ή αγνός, σε Πλάτ.· με γεν., είμαι καθαρός ή ελεύθερος από ενοχές, αθώς, σε Πλούτ.· επίσης, κ. ἀπ' αὐτοῦ (ενν. τοῦ σώματος), σε Πλάτ.· επίσης, καθ. γνώμη, καθαρός στο μυαλό, νοητικά διαυγής, σε Αριστοφ.

κᾶθᾰρίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ (καθαρός), μετατρέπω κάτι σε καθαρό, καθαρίζω, εξαγνίζω, σε Κ.Δ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι καθαρός από ασθένεια, θεραπεύομαι, στο ίδ.· λέγεται και για την ίδια την ασθένεια, εξαλείφομαι, στο ίδ.

κᾶθᾰρίως, = καθάρεις.

κᾶθᾰριότης, -ητος, ἡ, καθαριότητα, αγνότητα, σε Ηρόδ., Ξεν.

κᾶθᾰρισμός, ὁ, μεταγεν. τύπος αντί καθαρισμός, σε Κ.Δ.

κάθαρμα, -ατος, τό (καθαίρω)· **I. 1.** αυτό που αποβάλλεται κατά την διάρκεια του καθαρίσματος, κατά τη διαδικασία της καθαριότητας· σε πληθ., ακαθαρσίες, απορρίμματα, αποφάγια θυσιών, σε Αισχύλ. **2.** μεταφ., πρόστυχος, ανάξιος, απόβλητος, σε Αριστοφ., Δημ. κ.λπ. **II.** στον πληθ., = κάθαρσις, εξαγνισμός, σε Ευρ. **III.** εξαγνισμένο, ιερό έδαφος, εντός καθάρματος, εντός των ορίων του ιερού εδάφους, μέσα σε αυτό, σε Αριστοφ.

καθ-αρμόζω, μέλ. -σω, προσαρμόζω ή ενώνω, συναρμολογώ, τί τινι, σε Ευρ. **κᾶθαρμός, ὁ (καθαίρω)**· **1.** καθαρισμός, εξαγνισμός από ενοχή, σε Σοφ.· απ' όπου, τρόπος, μέσα εξαγνισμού, εξιλαστήρια θυσία, εξιλέωση, απότιση, πληρωμή, ανταπόδοση, καθαρμόν τῆς χώρας ποιεῖσθαι τινα, θυσιάζω κάποιον για τον καθαρό της πόλης, σε Ηρόδ.· μύσος ἐλαύνειν καθαρμοῖς, μέσω εξαγνιστικών προσφορών, σε Αισχύλ.· τοῦ νῦν καθαρμόν δαιμόνων, απόστρεψε την οργή τους μέσω εξαγνισμών, σε Σοφ.· καθαρμόν θύειν, προσφέρω θυσία εξαγνισμού, σε Ευρ. **2.** χρησιμοποιείται για τις τελετές μύησης, σε Πλάτ., Δημ.

κᾶθᾰρός, -ά, -όν, I. 1. καθαρός από βρωμιά, ακηλίδωτος, αγνός, μη ρυπαρός, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ., Ευρ. **2.** καθαρός, ανοιχτός, ελεύθερος, ἐν καθαρῷ (ενν. τόπω), σε καθαρό πεδίο, σε ανοικτό τοπίο, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐν καθαρῷ βῆναι, αφήνω το δρόμο ανοικτό, σε Σοφ.· διὰ καθαροῦ ῥέειν, λέγεται για ποτάμι που η ροή του είναι καθαρή και ανοικτή, σε Ηρόδ.· τὸν ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρὸν, το εμπόδιο, το κώλυμα εξαλείφθηκε, στον ίδ.· με γεν., γλῶσσα καθαρῆ τῶν σημηῖων, καθαρή από σημάδια, στον ίδ. **3.** με ηθική σημασία, καθαρός από ντροπή ή μiasma, αγνός, καθαρός, καθαρῷ θανάτῳ, σε Ομήρ. Οδ.· ιδίως, καθαρός από ενοχές ή μολυσματικό μiasma, καθαρός, αμόλυντος, αγνός, σε Θεόγν., Αισχύλ.· καθαρὸς χεῖρας, σε Ηρόδ.· ομοίως επίσης, λέγεται για πρόσωπα που έχουν εξαγνιστεί μετά από μiasma, ἰκέτης προσῆλθεσ κ., σε Αισχύλ.· λέγεται για πράγματα, βωμοί, θύματα, δόμοι, μέλαθρα, στον ίδ., Ευρ.· με γεν., αθώς ή απαλλαγμένος από κατηγορία, κ. ἐγκλημάτων, ἀδικίας, κακῶν, κ.λπ., το sceleris pugus του Ορατ., σε Πλάτ., Ξεν. **4.** αντίθ. προς το θαλερός, καθαρός από προσμίξεις, διαυγής, αγνός, γνήσιος, χρησιμοποιείται για το νερό, σε Ηρόδ., Ευρ.· ομοίως επίσης, κ. φάος, φέγγος, σε Πίνδ.· κ. ἄρτος χρυσός, σε Ηρόδ.· ἀργύριον, σε Θεόκρ. **5.** λέγεται για καταγωγή, αντίθ. προς το ξένος, καθαρός, γνήσιος, σε Πίνδ., Ευρ.· τῶν Ἀθηναίων ὄπερ ἐστράτευε καθαρὸν ἐῆλθε, δηλ. ήταν πολίτες γνήσιοι στην καταγωγή, σε Θουκ.· καθαρὸν, ειλικρινή, γνήσια λόγια, στον ίδ. **6.** ο χωρίς ελάττωμα, αψεγάδιαστος, τὸ καθαρὸν τοῦ στρατοῦ, το άριστο, το υγιές, το καλύτερο κομμάτι του στρατεύματος, σε Ηρόδ. **7.** καθαρός, ακριβής, ἂν καθαρὰ ὦσιν αἰ ψῆφοι, αν οι υπολογισμοί των ψήφων είναι ακριβεῖς και σωστοί, σε Δημ. **II. 1.**

επίρρ., *καθαρώς*, σε Ησίοδ.· *καθαρώς γεγονέναι*, είμαι καθαρόαιμος, σε Ηρόδ.
2. αυτός που έχει καθαρά χέρια, τίμιος, σε Θέογν., Πλάτ. **3.** καθαρά, με σαφήνεια, σταράτα, απλά, *λέγειν*, σε Αριστοφ.· *γνῶναι, εἰδέναι*, στον ίδ., Πλάτ.

κᾰθᾰρότης, ἦ, αγνότητα, καθαριότητα, με ηθική σημασία, σε Πλάτ.

καθ-αρπάζω, μέλ. -*άζω* ή -*άσω*, αποσπώ, υφαρπάζω, αρπάζω κάτι με τη βία, σε Ευρ.

κᾰθάρσιος, -ον (καθαίρω),· **I. 1.** αυτός που καθαίρει από ενοχές ή μίασμα, εξαγνιστικός, σε Ηρόδ., Σοφ.· λέγεται για θυσία, *αἷμα*, σε Αισχύλ.· *πῦρ, φλόξ*, σε Ευρ. **2.** με γεν., *καθ. φόνου*, αυτός που καθαρίζει ή εξαγνίζει από το αίμα του φόνου, σε Αισχύλ.· *αλλά επίσης, κ. οἴκων*, αυτός που εξαγνίζει τα σπίτια, σε Ευρ. **II.** ως ουσ., *καθάρσιον* (ενν. *ιέρόν*), *τό*, καθαρτήρια θυσία, σε Αισχίν.· *απ' όπου*, εξαγνισμός, σε Ηρόδ.

κάθαρσις, -εως, ἦ (καθαίρω), καθαρισμός από ενοχές ή μίασμα, εξιλέωση, Λατ. *lustratio*, σε Ηρόδ., Πλάτ.

κᾰθαρτής, -ου, ὁ (καθαίρω), αυτός που εξαγνίζει, καθαρίζει το μίασμα, εξαγνιστής, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ.

κᾰθαρτικός, -ή, -όν, αυτός που είναι κατάλληλος για να καθαρίζει ή να εξαγνίζει, σε Πλάτ.

καθεδοῦμαι, μέλ. του *καθέζομαι*.

καθ-έδρα, ἦ, I. κάθισμα, κ. *τοῦ λαγῶ*, φωλιά ή σχήμα λαγού, σε Ξεν. **II.** τρόπος, στάση καθίσματος, *ἐν τῇ καθέδρα*, ενώ κάθονταν χωρίς να κάνουν τίποτε, σε Θουκ.

καθ-έζομαι, παρατ. *ἐκαθεζόμεν* (σαν να μην είναι το ρήμα σύνθετο), σε Ξεν.· μέλ. *καθεδοῦμαι*, μτχ. αορ. *ἀ' καθεσθείς*· αποθ.· **1.** κάθομαι, παίρνω θέση, σε Όμηρ., Τραγ. **2.** κάθομαι σε ικετευτική στάση, σε Ευρ., Θουκ. **3.** εγκαθίσταμαι σε έναν τόπο, στρατοπεδεύω, σε Θουκ.

καθέηκα, Επικ. αντί *καθήκα*, αόρ. *ἀ' του καθήμι*.

καθειάτο, Επικ. αντί *ἐκάθηντο*, γ' πληθ. παρατ. του *κάθημαι*.

καθειλον, αόρ. β' του *καθαίρω*.

καθειμαι, Παθ. παρακ. του *καθήμι*.

καθειμαρται, Παθ. παρακ. χρησιμ. απρόσ., είναι προορισμένος για τον χαμό, την καταστροφή κάποιου, σε Πλούτ., Λουκ.

καθ-είργνῶμι, Ιων. **κατ-**· αόρ. *ἀ' καθεῖρξα*· εγκλείω, κλείνω μέσα, περικλείω, εσωκλείω, περιορίζω, φυλακίζω, σε Όμηρ. Οδ., Ηρόδ., Αττ.

καθεῖς, αντί *καθ' εἷς*, ο ένας μετά τον άλλο, *εἷς καθεῖς*, αντί *εἷς καθ' ἕνα*, σε Κ.Δ.

καθεῖσα, I. αόρ. *ἀ' του καθίζω*. **II.** *καθεῖσαν*, γ' πληθ. αορ. β' του *καθήμι*.

καθέκαστα, βλ. **ἔκαστος**.

καθεκτέον, ρημ. επίθ. του *κατέχω*, αυτό που πρέπει να συγκρατηθεί, να εμποδιστεί, σε Πλούτ.

καθ-εκτός, -ή, -όν (κατ-έχω), αυτός που μπορεί να συγκρατηθεί ή να εμποδιστεί, σε Δημ.· αυτός που μπορεί να αναχαιτισθεί, σε Πλούτ.

καθειεῖν, αόρ. β' του *καθαίρω*.

καθ-ελίσσω, Ιων. **κατ-ειλίσσω**, μέλ. -*ζω*, τυλίγω με επιδέσμους, περιτυλίγω, περικυκλώνω, φασκίωνω, σε Ηρόδ. — Παθ., *τὰς κνήμας ράκεσι κατειλίχατο* (Ιων. γ' πληθ. υπερσ.), είχαν τα πόδια τους τυλιγμένα σε κουρέλια, στον ίδ.

καθ-έλκω, μέλ. -*έλζω*, σε Αριστοφ. και -*ελκύσω*· αόρ. *ἀ' καθειλκῦσα*, παρακ. -*ειλκῦκα*· — Παθ., αόρ. *ἀ' -ειλκῦσθην*, παρακ. -*ειλκυσμαι*· **1.** λέγεται για καράβια, σύρω το πλοίο από την ξηρά και το ρίχνω στη θάλασσα, καθειλκῶ

προς την θάλασσα, Λατ. *deducere*, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** τραβώ, σύρω κάτω ή χαμηλώνω, πιέζω πλάστιγγα ή ζυγαριά, σε Αριστοφ.

καθελοῖσα, Δωρ. αντί *-οῦσα*, θηλ. μτχ. αορ. β' του *καθαίρέω*.

καθελῶ, μέλ. β' του *καθαίρέω*· **καθελών**, μτχ. αορ. β'.

κάθεμεν, Επικ. α' πληθ. αορ. β' του *καθίημι*.

καθέν αντί *καθ' ἓν*, ο ένας μετά τον άλλο.

καθέννυμι, ντύνω, βλ. **καταέννυμι**.

κάθεξις, -εως, ἡ (κατέχω), κατοχή, συγκράτηση, σε Θουκ.

καθέξω, μέλ. του *κατέχω*.

καθ-έρπω, αορ. α' *καθειρπύσα*, κατεβαίνω έρποντας, σε Αριστοφ., Ξεν.

κάθεσ, προστ. αορ. β' του *καθίημι*.

κάθεσσα, ποιητ. αντί *καθεισα*, αορ. α' του *καθίζω*.

καθέστāμεν, συγκοπτ. αντί *καθεστήκαμεν*, α' πληθ. παρακ. του *καθίστημι*.

καθεστηκότως, επιρρ. μτχ. Ενεργ. παρακ. του *καθίστημι*, σταθερά, ήσυχα, σε Αριστ.

καθεστήξω, μέλ. γ' του *καθίστημι*, με αμτβ. σημασία.

καθεστῶτα, -ων, τά, συγκοπτ. αντί *καθεστηκότα*, ουδ. πληθ. μτχ. παρακ. του *καθίστημι*.

κάθετος, -ον (καθίημι), αυτός που πέφτει προς τα κάτω, λέγεται για πετονιά ψαρέματος, σε Ανθ.

καθευδητέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να αποκοιμηθεί, σε Πλάτ.

καθ-εύδω, Ιων. **κατ-εύδω**· παρατ. *καθεῦδον*, Αττ. επίσης *καθηῦδον* και *ἐκάθευδον*, μέλ. *καθευδήσω*· **I.** πέφτω, ξαπλώνω, πλαγιάζω για να κοιμηθῶ, κοιμάμαι, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐκ τοῦ καθεύδοντος* (μτχ. ουδ.), από την κατάσταση του ύπνου, σε Πλάτ. **II.** μεταφ., μένω κοιμισμένος, μένω αργός, νωθρός, τεμπέλης, οκνηρός, σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης λέγεται για πράγματα, βρίσκομαι σε λήθαργο, καλμάρω, ησυχάζω, *ἐλπίδες καθεύδουσιν*, σε Ευρ.

καθ-ευρίσκω, μέλ. *-ευρήσω*, βρίσκω, ανακαλύπτω, σε Λουκ. — Παθ., *καθευρέθη κοσμοῦσα*, βρέθηκε την ώρα που στόλιζε, σε Σοφ.

καθ-εψιάομαι, αποθ., εμπαιζώ, περιγελάω, Λατ. *illudere*, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.

καθ-έψω, μέλ. *-εψήσω*, **I.** βράζω κάτι καλά, σε Αριστοφ. **II.** μεταφ., απαλύνω, ησυχάζω, καταπραύνω, σε Ξεν.

κάθη, Αττ. αντί *κάθησαι*, β' ενικ. του *κάθημαι*.

καθ-ηγεμών, -όνος, ό, ἡ, αρχηγός, οδηγός, σε Ηρόδ.

καθ-ηγέομαι, Ιων. **κατ-ηγ-**· μέλ. *-ήσομαι*· αποθ., **1.** προηγούμαι, χρησιμεύω ως οδηγός, καθοδηγώ, απόλ., σε Ηρόδ., Θουκ.· *οί κατηγεόμενοι*, οι οδηγοί, σε Ηρόδ.· με δοτ., καθοδηγώ κάποιον, στον ίδ. **2.** με αιτ. πράγμ., προηγούμαι και διδάσκω κάτι, εξηγώ, ερμηνεύω, στον ίδ. **3.** με γεν., *καθ. τοῦ λόγου*, ξεκινώ την ομιλία, σε Πλάτ. **4.** είμαι ο πρώτος που κάνει κάτι, εγκαθιδρύω, ιδρύω, θεσπίζω, σε Ηρόδ.· *οὐ κατηγήσομαι τὸν νόμον τόνδε τιθείς*, δεν θα εισάγω εγώ πρώτος αυτό το νόμο, στον ίδ.

καθ-ηδῦπάθεω, μέλ. *-ήσω*, ξοδεύω σε απολαύσεις, κατασπαταλώ, διασπαθίζω, σε Ξεν., Πλούτ.

καθηκα, αορ. α' του *καθίημι*.

καθ-ήκω, Ιων. **κατ-ήκω**, μέλ. *-ήξω*, **I. 1.** κατέρχομαι ή κατεβαίνω, ιδίως σε μάχη, σε Αισχύλ. **2.** κατέρχομαι μέχρι, έρχομαι ή φθάνω σε, σε Ηρόδ. **3.** επέρχομαι σε κάποιον, *καθήκεν ἐς ἡμᾶς ὁ λόγος*, η σειρά του λόγου, έφτασε ο καιρός να μιλήσουμε, σε Ξεν.· *ὅταν ἐκ τῶν νόμων καθήκη*, όταν φτάσει (ο καιρός) ο καθορισμένος από το νόμο, σε Δημ. **II. 1.** είμαι αρμόδιος, ταιριαστός, κατάλληλος, *τοῦ καθήκοντος χρόνου*, σε Σοφ.· *αἱ καθ. ἡμέραι*,

κατάλληλες, ενδεδειγμένες, πρόσφορες ημέρες, σε Δημ. **2.** απρόσ., *καθήκειν μοι*, αυτό ανήκει σε εμένα, ταιριάζει σε εμένα, με απαρ., *οἷς καθήκει ἀθροίζεσθαι*, των οποίων το καθήκον είναι να συναθροίζονται, σε Ξεν.· σε *μτχ.*, *τὸ καθήκον, τὰ καθήκοντα*, Ιων. *τὰ κατήκοντα*, αυτό που αρμόζει, είναι ταιριαστό ή κατάλληλο, χρέος ή υποχρέωση κάποιου, σε Ηρόδ., Ξεν.· επίσης, η παρούσα κατάσταση των πραγμάτων, η τωρινή περίσταση, σε Ηρόδ.
καθ-ηλιάζω, μέλ. -σω, φωτίζω κάτι με το φως του ηλίου, λαμπρύνω, φωτίζω, σε Ανθ.

καθ-ηλόω, μέλ. -ώσω, καρφώνω πάνω σε, σε Πλούτ.

κάθ-ημαι, Ιων. **κατ-** β' ενικ. *κάθησαι* ή *κάθη*, σε Ιων. γ' πληθ. *κατέεται*· προστ. *κάθησο* ή *καθοῦ*, γ' ενικ. *καθήσθω*· ευκτ. *καθοίμην*, απαρ. *καθῆσθαι*, *μτχ.* *καθήμενος*, παρατ. *ἐκαθήμην*, Ιων. γ' πληθ. *ἐκατέατο*· αλλά επίσης χωρίς συλλαβική αύξηση, *καθηστο* ή *καθητο*· Ιων. *κατήστο*, Επικ. γ' πληθ. *καθείατο*, Ιων. *κατέατο*· **1.** κάθομαι, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** συνεδριάζω στο δικαστήριο, σε Αριστοφ.· *οἱ καθήμενοι*, οι δικαστές, το δικαστήριο, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** κάθομαι ακίνητος, κάθομαι ήσυχος, Λατ. *desidere*, σε Όμηρ., Ηρόδ.· με αρνητική σημασία, κάθομαι ή μένω άπραγος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **4.** λέγεται για στρατεύμα που πολιορκείται, κάθομαι ή παραμένω μπροστά από μία θέση, σε Ευρ., Θουκ. **5.** διάγω καθιστική ζωή, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **6.** λέγεται για ανθρώπους, εγκαθίσταμαι, σε Ηρόδ.

καθ-ημέριος, Δωρ. **κάθ-αμ-**, **-α**, **-ον**, **I.** αυτός που έρχεται μέρα με τη μέρα, καθημερινός (*καθ' ἡμέραν*), σε Ευρ.· μεταγεν. επίσης *καθημερινός*, **-ή**, **-όν**, σε Πλούτ. **II.** αυτός που υπάρχει την παρούσα ημέρα, ημερησίος, σε Σοφ.

κάθηραι, **καθήρας**, απαρ. και *μτχ.* αορ. α' του *καθαίρω*.

καθήσθαι, απαρ. του *κάθημαι*.

κάθησο, προστ. του *κάθημαι*· **καθήστο**, γ' ενικ. παρατ.

καθηῦδον, παρατ. του *καθεύδω*.

καθ-ιδρύω, μέλ. -ύσω [*ῶ*], Ενεργ. του *καθέζομαι*· **1.** βάζω κάποιον να καθίσει, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. — Παθ., κατοικώ, εγκαθίσταμαι, σε Αριστοφ.· *κ. ἐς Ἀργῶ*, διαδέχομαι κάποιον στην εξουσία του Άργους, σε Θεόκρ. **2.** καθιερώνω, αφιερώνω· ομοίως και σε Μέσ. αόρ. α' *-ιδρυσάμην* και Παθ. παρακ. *-ιδρῦμαι*, σε Ευρ.

καθ-ιερεύω, μέλ. -σω, θυσιάζω, προσφέρω, σε Πλάτ., Αριστ.

καθ-ιερόω, Ιων. **κατ-ιρόω**, μέλ. -ώσω· αφιερώνω, αφοσιώνω, αγιάζω, καθαγιαζώ, σε Ηρόδ., Αττ.

καθιέρωσις, **-εως**, **ή**, αφιέρωση, προσφορά, σε Αισχίν., Πλούτ.

καθ-ιζάνω[*ᾶ*], κάθομαι, *θῶκόνδε καθίζανον*, προσέρχονταν στο συμβούλιο και κατελάμβαναν, κάθονταν στις θέσεις τους, σε Ομήρ. Οδ.· *μάντις ἐς θρόνους*, κ., σε Αισχύλ.

καθ-ίζω, Ιων. **κατ-** παρατ. *καθίζον* ή *κάθιζον*, Αττ. *ἐκάθιζον* (σαν να μην είναι σύνθετο το ρήμα)· μέλ. Αττ. *καθιῶ*, σε Ξεν., Δωρ. *καθιζῶ*· αόρ. α' *ἐκάθισα*, Επικ. *κάθισα*, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. επίσης *καθισα*, Ιων. *καῖσα*, Επικ. *μτχ.* *καθίσσας*, Δωρ. *καθίζας*· ο αόρ. α' επίσης είναι *καθεισα* ή *-θεσσα* — Μέσ., παρατ. *ἐκαθιζόμεν*, μέλ. *καθιζήσομαι*, μεταγεν. *καθίσομαι*, αόρ. α' *ἐκαθισάμην*· **I. 1.** Μτβ., κάνω κάποιον να καθίσει κάτω, βάζω κάποιον να κάτσει, καθίζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· *καθίσαι τινά εἰς θρόνον*, σε Ξεν. **2. α)** θέτω ή τοποθετώ, σε Όμηρ.· *καθίσαι στρατόν*, τον βάζω να στρατοπεδεύσει, σε Ευρ., Θουκ. **β)** θέτω ή βάζω για κάποιον σκοπό, εγκαθιστώ, τοποθετώ φρουρούς ή σκοπούς, σε Ομήρ. Οδ.· *καθίσαι φυλάκους*, *φύλακας*, βάζω φύλακες, σε Ηρόδ., Ξεν. **3.** στήνω, *ἀνδριάντα κάθεσσαν*, σε Πίνδ. **4.** συγκαλώ

συνέλευση, συνεδριάζω, σε Ομήρ. Οδ.· κ. τὸ δικαστήριον, συγκαλώ σε συνεδρία το δικαστήριο, σε Αριστοφ. **5.** φέρνω, οδηγώ σε συγκεκριμένη κατάσταση, κλαίοντά τινακ., του προκαλώ κλάμα, σε Πλάτ.· επίσης, κλαίειν τινά κ., κάνω κάποιον να κλάψει, σε Ξεν. **II. 1.** αμτβ., όπως το καθέζομαι, κάθομαι, είμαι καθισμένος, παίρνω την θέση μου, σε Όμηρ. κ.λπ.· με αιτ., καθ. τρίποδα, βωμόν, σε Ευρ. **2.** κάθομαι να φάω, Λατ. discumbere, σε Ξεν. **3.** παίρνω την θέση μου ως δικαστής, κάθομαι για να δικάσω, σε Ηρόδ., Δημ. **4.** εγκαθίσταμαι σε μια χώρα, στρατοπεδεύω, σε Θουκ. **5.** κατακαθίζω, κατασταλάζω, κατακάθομαι, βυθίζομαι σε, σε Πλάτ. **III.** στη Μέσ. επίσης χρησιμ. με αμτβ. σημασία, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ. κ.λπ.· καθίζεσθαι, παίρνω την θέση μου μεταξύ των θεατών (στο θέατρο), σε Δημ.

καθ-ίημι, Ιων. **κατ-**· μέλ. καθήσω, αόρ. α' καθήκα, Επικ. καθέηκα· παρακ. καθεῖκα· **I. 1.** ρίχνω προς τα κάτω, αφήνω κάτι να πέσει, Λατ. demittere, σε Όμηρ. κ.λπ.· (ίστία) ἐς νῆας κάθεμεν (α' πληθ. αορ. β') κατεβάσαμε, χαμηλώσαμε τα πανιά, σε Ομήρ. Οδ.· κ. ἄγκυραν, σε Ηρόδ.· κ. καταπειρητηρίην· καθιέναι, ηχώ, ακούγομαι, σε Πλάτ.· καθῆκε τὰ σκέλη, άφησε κάτω τα πόδια του, λέγεται για κάποιον που είναι ξαπλωμένος, στον ιδ.· κ. δόρυ, κατεβάζω, χαμηλώνω το δόρυ μου, είμαι σε ετοιμότητα, είμαι έτοιμος για επίθεση, σε Ξεν.· κ. τὰς κόπας, αφήνω τα κουπιά, έτσι ώστε να σταματήσω την πορεία του πλοίου, σε Θουκ.· σπανίως χρησιμ. για χτύπημα ή πλήγμα, δι' ὄμφαλοῦ καθῆκεν ἔγχος, σε Ευρ.· γόνυ καθεῖσαν, έπεσαν στα γόνατα, στον ιδ. — Παθ., πέφτω, κρέμομαι, λέγεται για τον μαστό της αγελάδας, σε Ηρόδ.· καθεῖτο τὰ τείχη, τα τείχη παρασύρονταν στο νερό, σε Θουκ. **2.** στέλνω, κατεβάζω κάποιον μέσα στο στάδιο, τον φέρνω για να αγωνιστεί, ἄρματα, ζεύγη, στον ιδ.· τοῦτον τὸν λόγον καθεῖκε, προέβαλε αυτό το επιχείρημα, σε Δημ. **3.** βάζω, ορίζω σε, Λατ. immittere, σε Λουκ. — Παθ., τίθεμαι σε κίνηση, εκστρατεύω, ή στρατηλασίη κατίετο ἐς τὴν Ἑλλάδα, σε Ηρόδ. **II.** φαινομενικά αμτβ. (ενν. το εαυτόν), εφορμώ, κατέρχομαι σαν αέρας σφοδρός, σε Αριστοφ.· λέγεται για ποτάμια, κυλώ, ρέω, έχω καθοδική ροή, σε Πλάτ.· κ. εἰς γόνυ, γονατίζω, κλίνω τα γόνατα, σε Πλούτ.

καθίκεο[ι], β' ενικ. αορ. β' του καθικνέομαι.

καθ-ικετεύω, Ιων. **κατ-**· μέλ. -σω, **1.** ικετεύω, εκλιπαρώ, παρακαλώ θερμά, σε Ευρ. **2.** προσφέρω θερμές ικεσίες, σε Ηρόδ.

καθ-ικνέομαι, μέλ. -ίξομαι, αόρ. β' -ϊκόμην· αποθ., φθάνω σε, κατέρχομαι· μεταφ., φθάνω, εγγίζω, με καθίκετο πένθος, σε Ομήρ. Οδ.· καθίκεο θυμόν, θυμός ενέσκηψε στην καρδιά μου, σε Ομήρ. Ιλ.· κάρα μου καθίκετο, με χτύπησε στο κεφάλι, σε Σοφ.

καθ-ιμάω[ι], μέλ. -ήσω, κατεβάζω κάτι με τη βοήθεια σχοινιού, σε Αριστοφ.

καθίζω, υποτ. Δωρ. αορ. α' του καθίζω· **καθίζας**, μτχ.

καθ-ιπάζομαι, μέλ. -άσομαι, αποθ. **1.** διατρέχω έφιππος, τσαλαπατώ με το άλογο, σε Ηρόδ. **2.** καταπατώ έφιππος, ποδοπατώ, σε Αισχύλ.

καθ-ιπεύω, μέλ. -σω, = καθιπάζομαι **2**, σε Ευρ.

καθιστάνω, = καθίστημι, σε Λυσ.· επίσης **καθιστάω**, σε Κ.Δ.

καθίστημι, Με μτβ. σημασία· στην Ενεργ., ενεστ., παρατ., μέλ.· στην Μέσ., αόρ. α' και μερικές φορές ενεστ.·

A. I. 1. στήνω, εγκαθιστώ, σε Ομήρ. Ιλ.· νῆα κατάστησον, σταμάτησέ το, φέρτο προς την ξηρά, σε Ομήρ. Οδ.· κ. δίφρον, τον τοποθέτησε, τον στάθμευσε, πριν από την έναρξη της αρματοδρομίας, σε Σοφ. — Μέσ., (λαῖφος) κατεστήσαντο, στερέωσαν τα πανιά, σε Ομηρ. Ὑμν. **2.** τακτοποιώ, εγκαθιστώ σ' ένα μέρος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· επαναφέρω, ἐς φῶς σὸν κατ.

βίον, σε Ευρ. — Παθ., *οὐκ ἂν χάρις καθίσταται*, δεν θα αναγνωρίζονταν, σε Θουκ. **3.** οδηγώ ενώπιον άρχοντα ή βασιλιά, σε Ηρόδ. **II. 1.** λέγεται για στρατιώτες, τοποθετώ στη σειρά, παρατάσσω, τοποθετώ αυτούς ως φρουρά, ως φύλακες, σε Ξεν. **2. α)** προστάζω, διορίζω, τοποθετώ, σε Ηρόδ. κ.λπ. · Μέσ. αόρ. α', διορίζω τον εαυτό μου, ορίζομαι, ιδρύω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **β)** ιδίως, λέγεται για πολιτικές εισηγήσεις, ιδρύω, νομοθετώ, εισάγω, νόμους, σε Ευρ. κ.λπ. *κατ. πολιτείαν*, Λατ. *constituere rempublicam*, σε Πλάτ. κ.λπ. · ομοίως και στη Μέσ., *φρούρημα γῆςκαθίσταμαι*, σε Αισχύλ. · *καθίστατο τὰ περι τὴν Μυτιλήνην*, σε Θουκ. **3.** οδηγώ, φέρνω κάποιον σε συγκεκριμένη κατάσταση, *κατ. δῆμον ἐς μοναρχίαν*, σε Ευρ. · *κ. τινα ἐς ἀπόνοιαν, ἐς φόβον, ἐς ἀπορίαν*, σε Θουκ. · ομοίως, *κ. τοὺς φίλους ἐν ἀκινδύνῳ*, σε Ξεν. · επίσης, *κ. ἑαυτὸν ἐς κρίσιν*, θέτω τον εαυτό μου στην κρίση των άλλων, σε Θουκ. **4.** κάνω ή καθιστώ κάποιον τέτοιου είδους, *κ. τινα ψευδῆ*, σε Σοφ. · *ἄπιστον*, σε Θουκ. · σπανίως με απαρ., *καθ. τινα φεύγειν*, κάνω κάποιον να το βάλει στα πόδια, να τραπεί σε φυγή, στον ίδ. — Μέσ., *τὴν ναυμαχίαν πεζομαχίαν καθίστασθαι*, στον ίδ. **5.** *τὴν ζῶην καταστήσασθαι ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων*, βγάζω τα προς το ζην μέσω ανόσιων, ανίερων πράξεων, σε Ηρόδ. **6.** κάνω, εξακολουθώ, σε Αισχύλ. · ομοίως και στη Μέσ., στον ίδ. **B.** αμτβ. σε Ενεργ. αόρ. β', παρακ. και υπερσ. (επίσης με μέλ. *καθεστήζω*), και σε όλους τους χρόνους της Μέσ. (εκτός από τον αόρ. α') και σε όλους της Παθ. · **1. α)** τίθεμαι, τοποθετούμαι, εγκαθίσταμαι, φθάνω, *ἐς τόπον*, σε Ηρόδ., Σοφ. **β)** παρουσιάζομαι μπροστά σε κάποιον, στέκομαι ενώπιόν του, σε Ηρόδ. · *καταστάς ἐπὶ τὸ πλῆθος ἔλεγε*, σε Θουκ. **2.** τοποθετούμαι, εγκαθίσταμαι ως φρουρός, σε Ηρόδ. κ.λπ. · διορίζομαι, γίνομαι, σε Ευρ. κ.λπ. **3.** ησυχάζω, ηρεμώ, είμαι γαλήνιος, στάσιμος, λέγεται για το νερό, σε Αριστοφ. · ομοίως επίσης, *πνεῦμα καθεστηκός*, στον ίδ. · *ὁ θόρυβος κατέστη*, έπεσε, μειώθηκε, ελαττώθηκε, σε Ηρόδ. · ομοίως λέγεται και για πρόσωπα, *καταστάς*, ήρεμος, ήσυχος, σε Αισχύλ. · *ἡ καθεστηκυῖα ἡλικία*, η μέση ηλικία, σε Θουκ. **4.** σε παρακ., έρχομαι σε συγκεκριμένη κατάσταση, γίνομαι, και σε αόρ. β' και υπερσ., είμαι, σε Ηρόδ. κ.λπ. · *καταστάντων εὐ τῶν πρηγμάτων*, καλώς εχόντων των πραγμάτων, στον ίδ. · *τίνι τρόπῳ καθέστατε;* με ποιο τρόπο ήρθατε; σε Σοφ. · *ἀρξάμενος εὐθύς καθισταμένου* (ενν. *τοῦ πολέμου*), από το ξεκίνημά του, από την αρχή του, σε Θουκ. **5.** θεσπίζομαι, εισάγομαι ή ιδρύομαι, επικρατώ, υπάρχω, σε Ηρόδ. κ.λπ. · ως μτχ. παρακ., αυτός που είναι, αυτός που υπάρχει, που υφίσταται, που είναι θεσπισμένος, αυτός που επικρατεί, *τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον*, στον ίδ. · *οἱ καθεστῶτες νόμοι*, σε Σοφ. · *τὰ καθεστῶτα*, η παρούσα κατάσταση των πραγμάτων στην ζωή, στον ίδ. · ομοίως και, *τὰ κατεστεῶτα*, οι υπάρχοντες νόμοι, τα καθεστῶτα ήθη κι έθιμα, σε Ηρόδ. **6.** Παθ., αντιτίθεμαι, εναντιώνομαι, *Τιτήνεσσι κατέσταθεν*, σε Ησίοδ.

καθό, επίρρ. αντί *καθ' ὃ* = *καθά*, **I.** αναλόγως, σύμφωνα, σε Λυσ. κ.λπ. **II.** έτσι ώστε, σε Πλάτ.

καθ-οδηγέω, μέλ. -ήσω, οδηγώ, καθοδηγώ, σε Πλούτ.

κάθ-οδος, Ιων. **κάτ-οδος**, ή, **I.** κάθοδος, κατέβασμα, κατάβαση, σε Λουκ. · δρόμος που οδηγεί προς τα κάτω, στον ίδ. **II.** επάνοδος, επιστροφή, σε Ευρ., Θουκ. · λέγεται για εξορία, σε Ηρόδ., Θουκ.

καθ-όλου (όλος), ως επίρρ., εν γενει, γενικά, αντί *καθ' ὅλου*, σε Αριστ. κ.λπ. · *οὐ καθόλου*, ουδόλως, καθόλου, σε Δημ.

καθ-ομιλέω, μέλ. —ήσω, ελκύω μέσω της καθημερινής συναναστροφής, αποκτώ, κερδίζω την εύνοια κάποιου, σε Αριστ.

καθ-ομολογέω, μέλ. -ήσω, **I.** ομολογώ ή παραδέχομαι, ιδίως, εις βάρος μου, σε Πλάτ. **II. 1.** υπόσχομαι, δίνω υπόσχεση, σε Λουκ. **2.** αρραβωνιάζω, σε Πλούτ.

καθ-οπλίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **I.** εξοπλίζω ή οπλίζω πλήρως, τῇ πανοπλίᾳ, σε Αισχίν. — Παθ., είμαι οπλισμένος, σε Ξεν. **II.** τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα, αυτή που έχει οπλιστεί εναντίον της ατιμίας, σε Σοφ.

καθοπλίσις, -εως, ή, τρόπος εξοπλισμού, πανοπλία, σε Ξεν.

καθ-οράω, Ιων. **κατ-** παρατ. *καθεώρων*, Ιων. γ' ενικ. *κατόρα*: παρακ.

καθεόρακα: επίσης από √OTT, μέλ. *κατόψομαι*, παρακ. *κατώμμαι*, αόρ. α' *κατώφθην*: για τον αόρ. β', βλ. **κατείδον**. **I.** κοιτάζω προς τα κάτω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.: ομοίως και στη Μέσ., σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** με αιτ., κοιτάζω προς τα κάτω, είμαι πάνω από κάτι και κοιτάζω προς τα κάτω, *όπόσους ήέλιος καθορᾶ*, σε Θεόγν. κ.λπ. **2.** βλέπω κάτι ευκρινώς, αντιλαμβάνομαι, κατανοώ, διακρίνω, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ. **3.** βλέπω, παρατηρώ, σε Πίνδ., Αριστοφ. **4.** ερευνώ, εξετάζω, *τὰ ἄλλα*, σε Ηρόδ.

καθ-ορμάω, = *όρμάω*, σε Ανθ.

καθ-ορμίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, **1.** φέρνω πλοίο στο λιμάνι, φέρνω πλοίο για να αγκυροβολήσει, σε Πλούτ. — Παθ., με Μέσ. αόρ. α', έρχομαι στο λιμάνι, προσορμίζομαι, σε Θουκ. **2.** μεταφ., *ές τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθόρμισας*, οδήγησες, έφερες τον εαυτό σου σε τέτοιες δυστυχίες, σε Αισχύλ.

καθ-οσιόομαι, **1.** Μέσ., αφιερώνομαι, *θεῶ*, σε Ευρ. — Παθ., *καθωσιώθη*, σε Αριστοφ. **2.** κ. *πόλιν καθορμοῖς*, να την εξαγνίσει, σε Πλούτ.

καθόσον, αντί *καθ' όσον*, σε ό,τι αφορά, αναφορικά, σε σχέση με, σε Θουκ.

καθότι, Ιων. **κατότι** αντί *καθ' ό τι*, κατά ποιο τρόπο, με τί είδους τρόπο, σε Ηρόδ., Θουκ.

καθοῦ, **I.** προστ. Μέσ. αορ. β' του *καθήμι*. **II.** προστ. του *κάθημαι*.

καθ-υβρίζω, Ιων. **κατ-**, μέλ. Αττ. -ιῶ, μεταχειρίζομαι άσχημα, συμπεριφέρομαι με περιφρόνηση, προσβάλλω ή αντιμετωπίζω κάποιον με υβριστικό τρόπο, *τινά*, σε Σοφ. κ.λπ.: επίσης *τινός*, στον ίδ. — Παθ. απόλ., *εμπαίζω*, στον ίδ.

κάθ-υδροσ[ύ], -ον (ύδωρ), αυτός που είναι γεμάτος νερό, *κάθυδρος κρατήρ*, ποιητ. αντί του ίδιου του νερού, σε Σοφ.

καθ-υπερᾶκοντίζω, μέλ. -σω, ακοντίζω εντελώς, σε Αριστοφ.

καθ-υπερθε, ποιητ. πριν από φωνήεν -θεν· Ιων. **κατύπερθε**: επίρρ.: **I. 1.**

πάνω από, από κάτω προς τα πάνω, σε Όμηρ. κ.λπ.: με γεν., κ. *μελαθρόφιν*, σε Ομήρ. Οδ. **2.** στην κορυφή ή στο επάνω μέρος, επάνω, στο ίδ.: *καθ. έπιρρέει*, επιπλέει στην επιφάνεια, σε Ομήρ. Ιλ.: χρησιμοποιείται για να δηλώσει γεωγραφική θέση, *Φρυγίη καθύπερθε*, στο ίδ.: με γεν., *καθύπερθε Χίου*, επάνω, άνωθεν, δηλ. βόρεια της Χίου, σε Ομήρ. Οδ.: *τὰ κ.*, η άνω χώρα, δηλ. προς τα μεσόγεια, *τὰ κ. τῆς λίμνης*, σε Ηρόδ.: *καθύπερθε γενέσθαι τινός*, κυρίως λέγεται για παλαιστή που πέφτει πάνω στον αντίπαλό του· απ' όπου «έχω το πάνω χέρι», στον ίδ. **II.** λέγεται για χρόνο, πριν, προγενέστερα, με γεν., στον ίδ.

καθ-υπέρτερος, -α, -ον, Ιων. **κατ-υπ-, -η, -ον**, συγκρ. επίθ.: (*καθύπερθε*)· ανώτερος· μεταφ., «αυτός που έχει το πάνω χέρι», που υπερέχει, ο ανώτερος, κ. *γίγνεσθαι*, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.: με γεν., *πόλις κ. τῶν αντιπάλων*, σε Ξεν.: ουδ., *καθυπέρτερον*, ως επίρρ. = *καθύπερθε*, σε Θεόκρ.: *υπερθ.*, *καθυπέρτατος, -η, -ον*, ύψιστος, *έν τῇ κατυπερτάτῃ τῆς γῆς*, σε Ηρόδ.

καθ-υπισχέομαι, επιτετ. αντί *ύπισχ-*, σε Ηρόδ.

καθ-υπνώ, Ιων. **κατ-**· μέλ. -ώσω, κοιμάμαι βαθιά, βυθίζομαι στον ύπνο, είμαι σε λήθαργο, σε Ηρόδ., Ξεν. — Παθ., μτχ. παρακ. *κατυπνωμένος*, αυτός που έχει βυθιστεί στον ύπνο, σε Ηρόδ.

καθ-υποκρίνομαι[ι], μέλ. -κρίνοῦμαι, αποθ., **I.** υποτάσσω, «αιχμαλωτίζω» κάποιον μέσω της θεατρικής τέχνης, «υποδουλώνω μέσα από την υποκριτική τέχνη» σε Δημ. **II.** με απαρ., προσποιούμαι, υποκρίνομαι ότι είμαι κάποιος άλλος, σε Λουκ.

καθ-υστερέω, μέλ. -ήσω, μένω πίσω, καθυστερώ, σε Πλούτ.· απόλ., σε Μένανδρ.

καθ-υφήμι, μέλ. -υφήσω, **I.** παραμελώ με δόλιο τρόπο, σε Δημ.· *καθ. τὸν ἀγῶνα*, τον διεξάγω με ύπουλους σκοπούς, τον οδηγώ σε συμβιβασμό, σε Δημ.· ομοίως επίσης σε Μέσ. με Παθ. παρακ., στον ίδ. **II.** Μέσ., *καθυφίεσθαι τινι*, σε Ξεν.

καθ-ώς, επίρρ., **I.** = *καθά*, σε Ηρόδ., Κ.Δ. **II.** πώς, με ποιο τρόπο, σε Κ.Δ.

καί, κράση αντί *καί αἰ*.

καί, σύνδ. που χρησιμ. με δύο κύριες σημασίες, είτε ως συμπλεκτικός (συνδέοντας λέξεις και προτάσεις μεταξύ τους) και, Λατ. *et*· είτε ως εμφατικός (σε μία μόνη λέξη ή πτώση), επίσης, ακόμη, Λατ. *etiam*.

A. Συμπλεκτικός, απλώς συνδέοντας λέξεις ή προτάσεις μεταξύ τους, Λατ. *et*, όπως και το *τε*· αντιστοιχεί στο Λατ. *que*, σε Όμηρ. κ.λπ.· **I.** για κατάδειξη στενότερης σύνδεσης χρησιμ. τα *τε...*, *καί...*, *ἄρκτοι τε καὶ λέοντες*, από κοινού, μαζί, ομού αρκούδες και λιοντάρια κ.λπ.· συχνά όταν ακολουθούν επίθετα μετά το *πολύς*, *πολλά* και *ἐσθλά*, σε Ομήρ. *Ἰλ.*· *πολλὰ καὶ μεγάλα*, σε Δημ. κ.λπ.· *θεοὶ καὶ Ζεὺς*, ὅλοι οι θεοί και πάνω απ' ὅλους ο Δίας, σε Αισχύλ.· *ἄλλοι τε καί...*, *ἄλλως τε καί...*, βλ. **ἄλλος**, **ἄλλως**· *ὀλίγον τινὸς ἄζια καὶ οὐδενός*, αυτός που αξίζει λίγο ή καθόλου, σε Πλάτ. **II.** σε ερωτήσεις με τις οποίες εισάγεται αντίρρηση, *καὶ πῶς...*; *ἀλλὰ πῶς...*; και πώς όχι; σε Ευρ. κ.λπ.· επίσης *καίτοι*, και όμως, σε Αριστοφ. **III.** μετά από λέξεις που σημαίνουν ταυτότητα ή ομοιότητα, το *καί* πρέπει να ερμηνεύεται όπως το *καθώς*, όπως τα Λατ. *atque* ή *ac* μετά από τα *aeque*, *perinde*, *simul*, *γνώμησι ὁμοίησι καὶ σύ*, είχαν την ίδια γνώμη με εσένα, σε Ηρόδ.· *ἴσωνή ἴσα καί...*, σε Σοφ. κ.λπ.· σε Αττ. το *καί...*, *καί...*, αντιστοιχεί προς τα Λατ. *cum*, *tum*, όχι μόνο, αλλά επίσης, σε Πλάτ. κ.λπ. **B.** Αναφερόμενος σε μεμονωμένες λέξεις ή πτώσεις, επίσης, ακόμη, Λατ. *etiam*, *ἐπειτά με καὶ λίποι αἰών*, τότε και η ζωή ας με αφήσει επίσης, δηλ. η ζωή όπως και όλα τα άλλα αγαθά, σε Ομήρ. *Ἰλ.*· *καὶ αὐτοί*, αυτοί επίσης, αυτοί ομοίως, εξίσου, σε Ξεν.· *εἴπερτις καὶ ἄλλος*, σε Πλάτ. κ.λπ.

καιάδας, γεν. -ου, Δωρ. -α, ὄ, λάκος, βάραθρο, χαράδρα στη Σπάρτη όπου εκεί ρίχονταν οι εγκληματίες, όπως το Αθηναϊκό *βάραθρον*, σε Θουκ., Πλούτ. (Λακων. λέξη).

καιγάρ, διότι αληθώς, γιατί αληθινά, λέγεται προς βεβαίωση μιας πρότασης, Λατ. *etenim*, σε Όμηρ. κ.λπ.· επίσης *καὶ γὰρ δή*, διότι βεβαίως, σε Ομήρ. *Ἰλ.*· *καὶ γὰρ ῥα*, στο ίδ.· *καὶ γὰρ οὖν*, *καὶ γὰρ τοι*, Λατ. *etenim profecto*, σε Πλάτ. κ.λπ.

καιδέ, αλλά επίσης, σε Όμηρ.

καιδή, και επιπλέον, και μάλιστα, σε Ηρόδ.

καιεῖ, με κράση *κει*, ακόμη κι αν, παρόλο, σε Όμηρ.

καϊκά, κράση αντί *καὶ αἶκα*.

καικίας, -ου, ὄ, βορειοανατολικός άνεμος, σε Αριστ.

καίμην, βλ. **μήν** II. 2.

καινίζω, μέλ. Αττ. *-ῖῶ* (*καινός*), καθιστώ κάτι καινούριο· απ' όπου, *καί τι καινίζει στέγη*, και το σπίτι έχει κάτι περίεργο, παράξενο πάνω του, σε Σοφ.· *καινίσσον ζυγόν*, δοκίμασε το νέο σου ζυγό, εγκαινιάσέ τον, σε Αισχύλ.· *κ. εὐχάς*, προσφέρω καινούριες, παράδοξες προσευχές, σε Ευρ.

Καινόν, τό, το Καινό Δικαστήριο, στην Αθήνα, σε Αριστοφ.

καινο-παθήης, -ές (παθειν), πρόσφατα πληγμένος από συμφορές· ανήκουστος, σε Σοφ.

καινο-πηγήης, -ές (πήγνυμι), πρόσφατα ενωμένος, νεοδημιουργημένος, σε Αισχύλ.

καινο-πήμων, -ον (πήμα), καινούριος στα βάσανα, νέος στη δυστυχία, σε Αισχύλ.

καινο-ποιέω, μέλ. *-ήσω*, κάνω καινούριο, εισάγω καινούρια πράγματα, φέρνω αλλαγές, νεωτερίζω, καινοτομώ, σε Λουκ. — Παθ., *τί καινοποιηθέν λέγεις*; τί καινούριες, παράδοξες λέξεις μεταχειρίζεσαι; σε Σοφ.

καινοποιητής, -οῦ, ὁ, εφευρέτης νέων τρόπων απόλαυσης και ηδονής, σε Ξεν.

καινός, -ή, -όν, I, νέος, πρόσφατος, Λατ. *recens, novus, καινὰ καὶ παλαιὰ ἔργα*, σε Ηρόδ.· *καινοὺς λόγους φέρειν*, φέρνω, προσκομίζω νέα, ειδήσεις, σε Αισχύλ.· *λέγεται τικοινόν*, σε Δημ.· *ἐκ καινῆς* (ενν. *ἀρχῆς*), εκ νέου, πάλι, Λατ. *de novo*, σε Θουκ.· *ιδίως*, λέγεται για νέα δράματα που παρουσιάζονται στο θέατρο για πρώτη φορά, σε Αισχίν., Δημ. **II**, νεοεφευρεθείς, πρωτότυπος, πρωτοφανής, σε Ευρ. κ.λπ.· *κ.θεοί*, παράδοξοι θεοί, σε Πλάτ.· *καινά*, νεωτερισμοί, σε Ξεν.· *οὐδὲν καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων*, δεν έφερε τίποτα καινούριο που να μην είχε ήδη αναφερθεί από άλλους, στον ίδ.· *τὸ καινὸν τοῦ πολέμου*, η απροσδόκητη τροπή που συνήθως παίρνει ο πόλεμος, η αναπάντεχη έκβαση του πολέμου, σε Θουκ. **III**. *κ. ἄνθρωπος*, *novus homo*, σε Πλούτ.

καινό-τάφος, -ον, λέγεται για τον καινούριο τάφο, σε Ανθ.

καινότης, -ητος, ἡ (καινός), I, νέα και προσφάτως ισχύουσα κατάσταση, σε Πλούτ. **2**, νεωτερισμός, πρωτοτυπία, σε Θουκ. κ.λπ.

καινοτομέω, μέλ. *-ήσω (τέμνω)*, **I**, λατομώ για να βρω νέο μεταλλείο, χτυπώ καινούρια, νέα φλέβα μετάλλου, σε Ξεν. **II**, μεταφ., ξεκινώ κάτι καινούριο, καθιερώνω, θεσπίζω, ιδρύω, σε Αριστοφ.· *απόλ.*, επιφέρω νεωτερισμούς, εισάγω μεταβολές στην πόλη, Λατ. *res novare*, σε Αριστ.· *επίσης, κ. περὶ τὰ θεῖα*, σε Πλάτ.

καινοτομία, ἡ, I, μεταβολή, σε Πλούτ. **2**, καινοτομία, νεωτερισμός, στον ίδ.

καινο-τόμος, -ον (τέμνω), νεωτεριστής, σε Αριστ.

καινουργέω, ξεκινώ, αρχίζω κάτι νέο, *τί καινουργεῖς*; ποιο νέο σχέδιο μελετάς; σε Ευρ.· *κ. λόγον*, μιλά με νέα και παράδοξα λόγια, στον ίδ.· επιφέρω μεταβολές, νεωτερίζω, σε Ξεν.

καινουργία, ἡ, μεταβολή, νεωτερισμός, σε Ισοκρ.

καιν-ουργός, -όν (*ἔργω), αυτός που προκαλεί μεταβολές, που επισύρει αλλαγές, *τὸ κ.*, νεωτερισμός, καινοτομία, κάτι το μη συνηθισμένο, σε Λουκ.

καινώω, μέλ. *-ώσω (καινός)*, **I**, κάνω κάτι νέο, ανανεώνω — Παθ., λέγεται για πολιτικές αλλαγές, μεταβολές στο πολιτικό σύστημα, σε Θουκ.· *καινοῦσθαι τὰς διανοίας*, έχουν καινούριες απόψεις, ιδέες, στον ίδ. **II**, *καινίζω*, χρησιμοποιώ για πρώτη φορά, εγκαινιάζω, σε Ηρόδ.

καινύκει, και τώρα ίσως ή πιθανόν, σε Όμηρ.

καινύμαι, γ' ενικ. παρατ. ἐκαίνυτο, παρακ. *κέκασμαι*, Δωρ. *κέκαδμαι* (ως ενεστ.)· γ' ενικ. υπερσ. *ἐκέκαστο* (ως παρατ.)· αποθ., υπερτερώ, υπερέχω,

ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων νῆα κυβερνήσαι, ξεπέρασε το εἶδος των ανθρώπων στην πηδαλιούχηση, σε Ομήρ. Οδ.· ἐγγεῖη δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας, υπερεῖχε στην ρίψη του δόρατος ανάμεσα σ' όλους τους Ἕλληνες, στο ἰδ.· ὀμηλικὴν ἐκέκαστο γνῶναι, τους ξεπέρασε όλους στην γνώση, στο ἰδ.· ἰδίως, σε μτχ., δόλοισι κεκασμένε, εξαιρετικός, ἄριστος στην πανουργία, στο ἰδ.· τέχνησι κεκασμένος, σε Ησίοδ.· φρουραῖς κέκασται, εἶναι καλά εφοδιασμένος, σε Ευρ. **καίνδν**, και τώρα, ἀκόμη και τώρα, σε Ὅμηρ.

καίνω, μέλ. -κᾶνῶ, ἀόρ. β' ἔκανον, ἀπαρ. κᾶνεῖν, Δωρ. κανῆν· παρακ. κέκονα· ἰσοδύν. τύπος του κτείνω, σκοτώνω, φονεύω, σφαγιάζω, σε Τραγ., Ξεν.

καίπερ, αν και, μολονότι, κυρίως με μτχ., καίπερ πολλὰ παθῶν, σε Ομήρ. Οδ.· συχνά χωριστά το ένα απ' το ἄλλο, καιοῦχ ἀγαθόν περ ἑόντα, σε Ομήρ. Ιλ.· και κρατερός περ ἑών, στο ἰδ., Τραγ.· μαζί με το ὅμως, καίπερ οὐ στέργων ὅμως, στον ἰδ. κ.λπ.

καίρα, Επικ. ως μεταβατικό, και λοιπόν, και επομένως, και ἔτσι, σε Ομήρ. Ιλ.

καίριος, -α, -ον και -ος, -ον (**καιρός Β**)· **I**. χρησιμοποιεῖται για τόπο, αυτός που βρίσκεται στο κατάλληλο μέρος, στον σωστό τόπο, απ' όπου λέγεται για τα μέρη του σώματος, ἐν καιρίῳ, κατὰ καιρίον, σε ζωτικό, καιρίο σημεῖο, σε Ομήρ. Ιλ.· ἐπίσης λέγεται για πληγές, τραύματα, ἐπέλλημαι καιρίαν πληγῆν, καιρίας πληγῆς τυχεῖν, σε Αισχύλ.· το πληγὴ κάποιες φορές παραλείπεται, σε Ηρόδ.· ἐπίρρ. -ίως, θανάσιμα, σε Αισχύλ. **II. 1**. χρησιμοποιεῖται για χρόνο, στον κατάλληλο χρόνο, ἐγκαίριος, ἐπίκαιρος, ο εν ευθέτω χρόνω, σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· τὰ καιρία, ἐπίκαιρες περιστάσεις, ευκαιρίες, σε Θουκ. **2**. αυτός που διαρκεῖ ἕνα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε Ανθ. **3**. ἐπίρρ. -ρίως, στον κατάλληλο χρόνο, ἐγκαίριως, σε Αισχύλ.· συγκρ. -ωτέρως, σε Ξεν.· ομοίως ἐπίσης, πρὸς τὸ καιρίον, σε Σοφ.

καῖρος (Α), ὁ, η σειρά των λεπτών σχοινιών των αντίων του αργαλειοῦ (ἢ ἀλλιῶς μιτάρι), ἐκεῖ που δένονται οι ἄκρες των κλωστῶν του κουβαριοῦ, Λατ. licia.

καιρός (Β), ὁ, **I**. δέον μέτρο, ἀναλογία, καταλληλότητα, ορθότητα, ἀκρίβεια, σε Ησίοδ. κ.λπ.· καιροῦ πέρα, πέραν του μέτρου, ὄχι ὅπως πρέπει, σε Αισχύλ. κ.λπ.· μείζων τοῦ καιροῦ, Λατ. justo major, σε Ξεν. **II**. χρησιμοποιεῖται για τόπο, ζωτικό μέρος του σώματος, ὅπως τὸ καιρίον, σε Ευρ. **III. 1**.

χρησιμοποιεῖται για χρόνο, κατάλληλη χρονικὴ στιγμή, κατάλληλος καιρός ἢ ἐνδεδειγμένη περίσταση για μια ἐνέργεια, ἀκριβῆς ἢ κρίσιμη περίοδος, Λατ. oportunitas, καιρός βραχὺ μέτρον ἔχει, «ο χρόνος και η εποχὴ δεν περιμένουν κανέναν», σε Πίνδ.· καιρὸν παριέναι, ἀφήνω τον χρόνο να περνά, σε Θουκ.· καιροῦ τυχεῖν, σε Ευρ.· καιρὸν λαμβάνειν, σε Θουκ.· ἔχειν καιρόν, βρίσκομαι στην κατάλληλη εποχὴ, στον κατάλληλο χρόνο, στον ἰδ.· καιρός ἐστὶ με ἀπαρ., εἶναι ὥρα να κάνουμε, σε Ηρόδ., κ.λπ. **2**. ἐπιρρ. χρήσεις, εἰς ἢ ἐς καιρόν, ἐγκαίρια, τον σωστό χρόνο, ἐπίκαιρα, σε Ηρόδ. κ.λπ.· ομοίως και, ἐπὶ καιροῦ, σε Δημ.· κατὰ καιρόν, σε Ηρόδ.· πρὸς καιρόν, σε Σοφ. κ.λπ.· χωρίς προθέσεις, καιρῶ ἢ καιρόν, την κατάλληλη περίοδο, σε Αττ.· ὅλα αυτά εἶναι ἀντίθ. προς τα ἀπὸ καιροῦ, σε Πλάτ.· παρὰ καιρόν, σε Ευρ.· πρὸ καιροῦ, πρόωρα, σε Αισχύλ. **3**. πληθ., ἐν τοῖς μεγίστοις κ., στις πιο κρίσιμες περιόδους, σε Ξεν. κ.λπ. **IV**. κέρδος, ωφέλεια, τινος, ἀπὸ ἑνα πράγμα, σε Πίνδ.· τί καιρός καταλείβειν; τι σε ωφελεῖ; σε Ευρ.· οὗ κ. εἴη, ὅπου ἦταν πρόσφορο ἢ ωφέλιμο, σε Θουκ.· μετὰ μεγίστων καιρῶν, με τις πιο μεγάλες πιθανότητες, με σπουδαιότατα ἀποτελέσματα, στον ἰδ.

καιροσέων, θηλ., γεν. πληθ., σε Ομήρ. Οδ. η. 107, καιροσέων ὀθονέων ἀπολείβεται ἔλαιον, ἀπὸ τα πυκνά υφασμένα λινά υφάσματα δεν στάζει το

υγρό έλαιο, δηλ. τα λινά υφάσματα είναι τόσο πυκνά υφασμένα, ώστε το έλαιο δεν διαρρέει, δεν διαφεύγει μέσα απ' αυτά (αλλά στάζει από τις άκρες του). Θεωρείται ότι ο τύπος χρησιμ. αντί *καιροεσσέων*, Επικ. γεν. πληθ. του επίθ. *καιρόεις*, από το *καῖρος*

A.

καιρο-φϋλάκew, μέλ. -ήσω, (φύλαξ), περιμένω την κατάλληλη στιγμή, σε Δημ.· επίσης, επιμελούμαι, φροντίζω, σε Λουκ.

καίτοι ή καίτοι, I. και όντως, και επιπλέον, σε Όμηρ., Ευρ. **II.** και όμως, προς δήλωση αντίρρησης, *καίτοι τί φημι*, σε Αισχύλ.· *καίτοι τί φωνῶ*; σε Σοφ.· επίσης επιτετ., *καίτοι γε*, σε Αριστοφ.

καίω, αρχ. Αττ. **κάω** [ᾱ], παρατ. ἔκαιον, αρχ. Αττ. ἔκᾱον, Επικ. *καῖον*· μέλ. *καύσω* και *καύσομαι*, αόρ. *ἀ ἔκαυσα*, Επικ. ἔκηα ή ἔκεια και χωρίς αύξηση *κῆα*, προστ. *κῆον*, *ἀ* πληθ. υποτ. *κῆομεν*· ευκτ. *κῆαι*, *κῆαιεν*· απαρ. *κῆαι*· Αττ. μτχ. *κέας*, *κέαντες*· παρακ. *κέκαυκα* — Μέσ., αόρ. *ἀ ἔκαυσάμην*, Επικ. *γ' πληθ. κῆαντο* — Παθ., μέλ. *β' κῆσομαι*, αόρ. *ἀ ἔκαύθην*, αόρ. *β' ἐκάην* [ᾱ], Επικ. απαρ. *καῆμεναι*· παρακ. *κέκαυμαι*· **I.** ανάβω, βάζω φωτιά, *πυρὰ πολλά*, σε Ομήρ. Ιλ.· *πῶρ κῆαι*, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., *πῶρ κῆαντο*, τους άναψαν φωτιά, σε Όμηρ. — Παθ., *καίγομαι*, *φλέγομαι*, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **II. 1.** βάζω φωτιά, ανάβω, *καίω* ολοσχερώς, *πυρπολώ*, σε Όμηρ. **2.** *καίω*, *καψαλίζω*, *κοκκινίζω*, *ξηραίνω*, λέγεται για τον ήλιο, σε Ηρόδ.· επίσης λέγεται για υπερβολικό ψύχος, το *penetrabile frigus adurit*του Βιργ., σε Ξεν. **3.** Παθ., λέγεται για την θέρμη του πυρετού, *φλέγομαι*, σε Θουκ.· μεταφ., χρησιμοποιείται για το ερωτικό πάθος, σε Πίνδ. κ.λπ. **III.** *πυρπολώ* και *καταστρέφω* (στον πόλεμο), *τέμνειν καικ.*, *κ. και πορθεῖν*, *καταστρέφω* και *ερημώνω* μέσω φωτιάς και ξίφους, σε Ξεν. **IV.** λέγεται για χειρουργούς, *καυτηριάζω*, *τέμνειν και κάειν*, χρησιμοποιώ νυστέρι και *καυτηριασμό*, σε Πλάτ., Ξεν.

κάκ, αντί *κατά* πριν από το *κ*, όπως στο *κάκ κεφαλής*, σε Όμηρ.

κάκ, κράση αντί *και* *έκ*.

κάκ-άγγελος, -ον, αυτός που φέρνει άσχημα νέα, ο άγγελος κακών ειδήσεων, σε Αισχύλ.

κάκ-άγγελτος, -ον (*άγγέλλω*), αυτός που προκλήθηκε, προξενήθηκε από κακές ειδήσεις, σε Σοφ.

κακαγόρος, Δωρ. αντί *κακηγόρους*, αιτ. πληθ. του *κατήγορος*.

κάκ-ανδρία, ή, ανανδρία, σε Σοφ., Ευρ.

κάκεϊ, κάκεϊθεν, κάκεϊνος, Αττ. κράσεις αντί *και* *έκει* κ.λπ.

κάκ-έσχάτος, -ον, υπέρμετρα κακός, σε Μένανδρ.

κάκη, ή (**κάκός**)· **1.** *κακία*, *μοχθηρία*, σε Ευρ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.**

ταπεινότητα, *χυδαιότητα* πνεύματος, *δειλία*, *νωθρότητα*, *αδράνεια*, σε Αισχύλ., Ευρ.

κάκηγορέω, *κατηγορώ*, *κακολογώ*, *υβρίζω*, *διαβάλλω*, σε Πλάτ.

κάκηγορία, ή, *κακολογία*, *κατηγορία*, *διαβολή*, σε Πίνδ., Πλάτ.· *κατηγορίας δίκη*, *αγωγή* για δυσφήμιση, σε Δημ.· επίσης *κάκηγορίου δίκη*, παρά Δημ.

κάκ-ήγορος, -ον (*άγορεύω*), *κακολόγος*, *κατήγορος*, *υβριστικός*, σε Πίνδ., Πλάτ.

κάκη-λόγος, -ον (*λέγω*), *κακολόγος*, σε Μένανδρ.

κάκία, ή (**κακός**), *κακή ποιότητα* χαρακτήρα, αντίθ. προς το

άρετή(τελειότητα, υπεροχή, αρτιότητα), σε Θεογν., Σοφ.· *πληθ. κακίαι*,

ελλείψεις, *ελαττώματα*, σε Λουκ. **2.** *δειλία*, *νωθρότητα*, *αδράνεια*, σε Θουκ.,

Πλάτ. **3.** ηθική κακότητα, κακία, μοχθηρία, σε Πλάτ., Ξεν. **II.** κακή φήμη, σε Θουκ. **III.** υφιστάμενο κακό, σε Κ.Δ.

κᾶκίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ (κακός), **I.** κακολογώ, διαβάλλω, ονειδίζω, κατηγορώ, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **II.** κάνω κάποιον δειλό, σε Ευρ. — Παθ., φαίνομαι δειλός, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.· *κακίζεσθαι τύχη*, καταβάλλομαι μόνο από την τύχη, σε Θουκ.

κᾶκιστέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει να προσάψει όνειδος, ντροπή, μομφή έναντι κάποιου, *τινά*, σε Ευρ.

κᾶκίων, **κάκιστος**, ανώμ. συγκρ. και υπερθ. του *κακός*.

κακκάω (**κάκκη**), *casare*, σε Αριστοφ.

κακκεῖται ή **κακκῆται**, Επικ. αντί *κατακαῦσαι*, απαρ. αορ. α΄ του *κατακαίω*.

κακκεῖοντες, Επικ. αντί *κατακείοντες*, μτχ. του *κατακείω*.

κακκεφαλῆς, αντί *κακ κεφαλῆς*, δηλ. *κατὰ κεφαλῆς*.

κάκκη, ή, ακαθαρσία, κόπρος, σε Αριστοφ.

κακκῆται, βλ. [κακκεῖται](#).

κακκόρυθα, **κακκορῦφῆν** αντί *κακ* (δηλ. *κατὰ*) *κόρυθα* κ.λπ.

κακκρύπτω, Επικ. αντί *κατακρ-*.

κάκκυνηγετῶ, κράση αντί και *έκκυνηγετῶ*.